ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ— ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 1965

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Η ΓΡΑΦΗ

Γιατί μαθαίνουμε νὰ ὀρθογραφοῦμε κι' ὄχι νὰ μιλᾶμε

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΣΩΚΡΑΤΗ ΣΚΑΡΤΣΗ

Ἡ γραφὴ εἶναι ἀπ' τὶς πε- ...τάσιες ἐφευρέσεις τοῦ ἀνθρώ-... Ὅταν τὴ χρησιμοποίησαν ... πρώτη φορά, ἡ γλῶσσα ἦ- ... κιόλας ἀνεπτυγμένη, καὶ ... ἡ γραφὴ νὰ παρασταί- ... γραφικὰ τὸν ἀνθρώπινο λό- ... Αὐτὴ ἡ γραφικὴ παράστα- ... μὲ τὸν καιρό, ἐκπροσώπη- ... ἤχους κι οἱ ἦχοι αὐτοὶ ἀπο- ... ἕνα φωνητικὸ σύστη- ... ποὺ μέσα στὰ ὅρια τῆς πα- ... τους, καθώρισαν, μέ- ... ἕνα σημεῖο, τὴν ἐξέλιξη ... γλώσσας. Ἔτσι, ἔπρεπε κά- ... ἀνθρώπινος λόγος νὰ μπο- ... νὰ παριστάνεται μ' ἕνα δε- ... ἀλφάβητο. Σὲ μερικὲς ... ἡ γραφὴ δὲν πῆρε αὐτὴ ... πορεία, ἀλλὰ ὑπῆρχαν,καὶ ... χουν ἀκόμη, πλῆθος γρα- ... παραστάσεων· σ' αὐτὲς ... χῶρες ἡ γραφὴ κρατάει πο- ... τὴ ζωγραφική, ποὺ ἦ- ... ἡ πρώτη μορφή της. Στὴ ... μας γραφή, τὰ γράμματα ... μερικὰ καθορισμένα σύμ- ..., ποὺ ὑποτίθεται πὼς μπο- ... νὰ ἐκπροσωπήσουν ὅλες ... δυνατότητες τοῦ προφορι- ... λόγου. Εὔκολα ὅμως κατα- ... κανεὶς πὼς εἰκοσιτέσ- ... γράμματα δὲ μποροῦν νὰ ...τήσουν ὅλο τὸν πλοῦτο ... ζωντανῆς φωνῆς. Ὁ καθὼ- ... αὐτῶν τῶν λίγων γραμ- ... ἔχει τὸ καλὸ πὼς ἀ- ... καὶ βοηθάει τὴ ... Δὲ μπορεῖ ὅμως νὰ μέ- ... ἀμετάβλητα τὰ γράμμα- ... ὅπως δὲ μένουν καὶ οἱ λέ- ... Ἔτσι, γιὰ παράδειγμα, ... ἀνάγκες τῆς ἐπιστή- ... καὶ τῆς γραφῆς ὑποθέτου- ... πὼς στὴν ἰνδοευρωπαϊκὴ ... ὅπου προῆλθαν πάρα πολ- ... γλῶσσες κι ἡ δική μας μα- ... ὑπῆρχε ἕνα —α—, ἂν προ- ... τώρα μόνο τὴν ἑλλη- ... θὰ δοῦμε πὼς στὴν πρα- ...κότητα ὑπάρχουν πολλοὶ ... προφορᾶς αὐτοῦ τοῦ—α ... Ἂν μάλιστα κοιτάξουμε ὅ- ... τὶς γλῶσσες, ποὺ προέρ- ... ἀπ' τὴν ἰνδοευρωπαϊκή, ... βροῦμε ἀμέτρητα τέτοια— ... Τὸ συμπέρασμα εἶναι δέ- ... πὼς κάποτε τὸ—α—διά ... στὴν προφορὰ κάποιο ... γειτονικό του γράμμα κι ... πιὰ πρέπει νὰν τὸ ... μ' αὐτὸ τὸ γράμ- ... δὲ μποροῦμε νὰ δημι- ... νέο γράμμα. Συμπέ- ... ὑπάρχει ἕνα —α— στὴ ... ἀλλὰ πολλὰ—α—στὸν ... λόγο· κι αὐτὸ δέ- ... γιὰ ὅλα τὰ γράμ-...

... λοιπὸν ἡ γλῶσσα εἶ- ... ζωντανή, θὰ πρέπει ἡ γρα- ... τὴν παρακολουθεῖ μὲ ... ζωντάνια, θὰ πρέπει ... νὰ προσαρμόζεται ἡ ... στὴ γλῶσσα. Στὴ δική ... ὅμως γλῶσσα, ποὺ μᾶς ἐν- ..., δὲ γίνεται αὐτὸ τὸ ... Ἐνῶ δηλαδὴ ἔχουμε ... γράμματα καὶ διφθόγ- ... γιὰ τὴν παράσταση, γιὰ ...δειγμα, τοῦ—ι—, δὲν ἔ- ... γράμματα γιὰ τοὺς διά- ... διαλεκτικοὺς φθόγγους. ... ἐπιστημονικὰ βέβαια ἔργα ... ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴ δημι- ... εἰδικῶν παραστάσεων ... φθόγγων, κι ἔχουν δημι- ...ργηθεῖ τέτοιες γραφικὲς πα- ...στάσεις. Ἔτσι, ὑπάρχει ἕνα ... πλούσιο ἀλφάβητο γιὰ ... ἐπιστημονικὰ βιβλία, ἕνα ... ὅμως ἀλφάβητο γιὰ τὴ ... γενικά, ἢ καλύτερα, ἕ- ... φτωχὸ ἀλφάβητο, ποὺ προ- ... πολλὲς συγχύσεις καὶ δυσκολίες στὴν ὀρθογράφησή του, ποὺ ἡ ἐκμάθησή της εἶναι ἀπαραίτητη σὲ κάθε μορφωμένο ἄνθρωπο. Βρισκόμαστε δηλαδὴ στὴν κατάσταση ποὺ βρίσκονταν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ποὺ χρησιμοποίησαν τὴ γλῶσσα: τότε ἡ γραφὴ ἦταν στὰ χέρια μερικῶν ἱερέων, τώρα βρίσκεται στὰ χέρια μερικῶν ἐπιστημόνων, ποὺ νοιάζονται γιὰ τὰ ἐπιστημονικὰ βιβλία κι ὄχι γιὰ τὸν κόσμο. Κι ἡ γραφὴ βρίσκεται πολὺ μακριὰ ἀπ' τὴν πραγματικὴ γλῶσσα, ἔχει καταντήσει μιὰ υποχρεωτικὴ μάθηση, ποὺ δὲν ἐξυπηρετεῖ καὶ πολὺ τὴ γλῶσσα. Ἡ προφορικὴ γλῶσσα προχωράει, ἡ γραπτὴ μένει ἀκίνητη. Ζημιωμένη βέβαια θὰ βγεῖ ἡ δεύτερη, γιατὶ γλῶσσα θὰ πεῖ προφορικὴ γλῶσσα, ποὺ γίνεται προσπάθεια νὰ παρασταθεῖ γραφικά. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως οἱ ζημιωμένοι εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, ποὺ ἀντὶ γιὰ γλῶσσα, μαθαίνουμε γραφή. Στὴν πιὸ χρηστική της μορφή, ἡ γραφὴ εἶναι ὄργανο παράστασης τῆς γλώσσας· γιὰ μᾶς ἔχει γίνει κυρίως σκοπός. Μαθαίνουμε νὰ ὀρθογραφοῦμε κι' ὄχι νὰ μιλᾶμε, γιατὶ εἶναι πολλὰ ἐκεῖνα ποὺ ἔχει νὰ μάθει κανεὶς στὴν ἑλληνικὴ ὀρθογραφία. Καὶ καταντάει, ἕνας ἄνθρωπος μὲ πλήρη ἐκφραστικότητα, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ νιώθει καὶ φτιάνει μὲ τοὺς ἄλλους ἕνα δημοτικὸ τραγούδι, ὅταν χρειαστεῖ νὰ γράψει ἕνα γράμμα, νὰ μὴν ξαίρει νὰ γράψει τίποτ' ἄλλο ἀπὸ κεῖνα τά: «Ὑγείαν δι' ὑμᾶς ποθῶ, καθὼς καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν».

Ἀπ' τὴ φύση τους, ἡ γραφὴ καὶ ἡ γλῶσσα δὲ συμβιβάζονται εὔκολα. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ γίνεται προσπάθεια ἡ γραφὴ νὰ ἐξυπηρετεῖ τὸ σκοπό της. Ἡ σωστὴ γραφικὴ παράσταση εἶναι μέχρι ἕνα σημεῖο δυνατή. Τὰ ἐπιστημονικὰ βιβλία, εἶναι πάρα πολλὰ χρόνια ποὺ βρίσκονται μακριὰ ἀπ' τὸ λαό· ἀφοῦ λοιπὸν εἶν' ἔτσι, ἂς ἔχουν δική τους γραφή. Οἱ ἄλλοι ὅμως πρέπει νὰ μάθουν νὰ μιλᾶνε, κι αὐτὸ ἀπαιτεῖ πολὺ σπουδαιότερες μελέτες ἀπ' τὶς ὀρθογραφικές. Ἂς τοὺς βοηθήσουμε λοιπόν, ὅσο γίνεται.

Εἶναι σωστό, πὼς στὴ γλῶσσα δὲ χωρᾶνε αὐθαιρεσίες ἢ ἀπότομες μεταβολές. Ὁλόκληρες γενιὲς ἀνθρώπων ἔχουν τραφεῖ μὲ μιὰ ὁρισμένη παιδεία κι εἶναι φυσικὸ ν' ἀντιδράσουν, ὅταν ὁλόκληρη αὐτὴ ἡ παιδεία τους, ποὺ ἄλλοι τοὺς τὴν ἔδωσαν, θεωρηθεῖ ἄχρηστη. Εἶναι μιὰ συναισθηματικὴ ἀδυναμία καί, μέχρι ἕνα σημεῖο ὁπωσδήποτε, δικαιολογεῖται. Ἂν ὅμως τὸ ὀρθογραφικὸ ζήτημα ἀπαιτεῖ χρόνο καὶ περίσκεψη, μιὰ κι' εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ διακανονιστεῖ, τὸ νὰ γράφουμε τὶς λέξεις ποὺ λέμε, εἶναι ζήτημα ἀλήθειας κι' ἐπιστήμης. Δὲ μπορῶ μὲ κανένα τρόπο νὰ γράφω «ἡ βρύσις—τῆς βρύσεως», ἐνῶ κι ἐγὼ ὁ ἴδιος λέω «ἡ βρύση—τῆς βρύσης», γιατὶ ἔμαθα κάποτε πὼς πρέπει νὰ βάζω αὐτὴ τὴ λέξη σὲ μιὰ ὁρισμένη γραμματικὴ κατηγορία λέξεων, ποὺ λέγονται τριτόκλιτες. Πρέπει νὰ δῶ τί λέω κι ἂν θέλω μετά, νὰν τὴν κατατάξω ἐκεῖ ποὺ πρέπει, ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ κατηγορία ποὺ τῆς ταιριάζει. Θὰ πρέπει ἡ γραμματική, ποὺ εἶναι ἐπιστήμη τῆς γλώσσας, νὰ εἶναι κοντὰ στὴ γλῶσσα, τὴν πραγματικὴ γλῶσσα κι' ὄχι κοντὰ στὸ νόθο καὶ χωρὶς καμμιὰ ἐγγύηση γλωσσικό μου αἴσθημα. Ὁδηγὸς πρέπει νὰ εἶναι πρῶτα ἡ γλῶσσα καὶ μετὰ τὰ βιβλία ποὺ μιλᾶνε γιὰ τὴ γλῶσσα. Γιατὶ δὲν εἶναι πιὰ ἡ μελέτη τῆς γλώσσας προνόμιο μιᾶς κάστας ἱερέων ἢ ἐπιστημόνων, ἀλλὰ ἀνθρώπινος, δοκιμασμένος καὶ πολυσήμαντος θησαυρός. Ἡ γλῶσσα κι ἡ σωστή της γνώση καὶ χρήση, εἶναι ἡ βάση γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνάπτυξη. Καὶ μαθαίνεται ἡ γλῶσσα μὲ τὴν προφορικὴ διδασκαλία, ἀλλὰ κι ἀπὸ βιβλία. Αὐτὰ τὰ βιβλία πρέπει νὰ ἔχουν μέσα τους ζωή, γιατὶ σιγά—σιγὰ δὲ θὰ ἐμπνέουν ἐμπιστοσύνη στοὺς ζωντανοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θέλουν νὰ μάθουν νὰ ἐκφράζουν τὴ ζωντάνια τους καὶ τὴ ζωὴ ὁλόκληρη. Τότε, ἡ γλῶσσα δὲ θὰ χάσει τίποτα, τὰ βιβλία θὰ χαθοῦν καὶ θὰ γίνουν ἄλλα πιὸ σωστὰ καὶ ζωντανά. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει κανένα βιβλίο ζωντανὸ σὰν τὴ ζωή. Κι ἡ γλῶσσα, κύρια γεύση κι ἔκφραση ζωῆς, εἶναι σωστὸ νὰ ζωντανεύει ὅλα τὰ βιβλία καὶ μπορεῖ νὰν τὸ κάνει, ἂν τὰ βιβλία εἶναι δοσμένα στὴ γλῶσσα, στοὺς ἀνθρώπους ποὺ μιλᾶνε τὴ γλῶσσα κι ὄχι σ' ἐπιστημονικὲς φαντασιώσεις. Τότε ἡ ἐπιστήμη εἶναι κοντὰ στὴ ζωὴ καὶ κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ἔργο ἀνθρώπινο κι ὄχι νοσηρὴ καὶ νυσταλέα κατασκευή.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Πῶς ἡ πρώτη ἀνάγνωσις διδάσκεται ἀπὸ ὁμιλούσας γραφομηχανάς!

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΓΕΒΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, (Ἰδ. Ὑπ). Διατὶ ὁ 5ετὴς Μπόμπυ κάθεται μόνος του σὲ ἕνα θάλαμο μὲ ἀπομονωτικὸ ὑλικὸ διὰ τὸν ἦχο καὶ κτυπάει τὰ πλῆκτρα μιᾶς γραφομηχανῆς; Ἡ μηχανὴ αὐτὴ ποὺ μοιάζει μὲ γραφομηχανὴ εἶναι μία ἠλεκτρονικὴ ὁμιλοῦσα γραφομηχανή, ὅπως ὀνομάζεται, τὸ νέο αὐτὸ μηχάνημα, ποὺ μὲ τὴν βοήθεια προγραμματισμένων ὁδηγιῶν βοηθεῖ τὸν Μπόμπυ νὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ καὶ μὲ ὀλιγώτερη προσπάθεια καὶ μὲ περισσότερη εὐχαρίστηση ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας του.

Διατὶ αὐτὰ τὰ παιδιὰ βλέπουν τηλεόραση καθισμένα στὰ θρανία τους σὲ ἕνα ἀγροτικὸ δημοτικὸ σχολεῖο; Παρακολουθοῦν μάθημα ἀλγέβρας. Μὲ ὀπτικὲς μαγνητοταινίες ποὺ μεταφέρει ἕνα ἀεροπλάνο ψηλὰ στὸν ἀέρα καὶ σὲ ἀπόσταση πολλῶν μιλίων τὸ μάθημα αὐτὸ μεταδίδεται στὶς ὀθόνες τηλεοράσεως ἑκατοντάδων σχολικῶν αἰθουσῶν.

Εἰς τὸ ἄλλον ἄκρον τῆς Ἀμερικῆς ἢ καὶ σὲ ἄλλη ἤπειρο ἕνας διαπρεπὴς ἐπιστήμων δίνει διάλεξη μὲ θέμα τῆς εἰδικότητός του καὶ εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ κολλέγια σὲ ἀπόσταση χιλιάδων μιλίων οἱ σπουδασταὶ τὸν ἀκοῦν μὲ τηλεφωνικὲς συσκευὲς εἰδικῶν κυκλωμάτων μακρῶν ἀποστάσεων. Θέτουν ἐρωτήσεις σὰν ὁ ἐπιστήμων νὰ ἐδίδασκε στὴν τάξη τους καὶ μὲ τὸ τηλέφωνο αὐτὸ ὁ ἐπιστήμων ἀπαντᾶ.

Τὰ ἀμερικανικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα χρησιμοποιοῦν ὁλοὲν τεχνικὰ μέσα στὴν προσπάθειά τους νὰ παρέχουν «παγκόσμια ἐκπαίδευση» ποὺ πάντοτε ἦταν ὁ κύριος σκοπός τους. Διὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἐκπαιδευτικούς— ὅπως καὶ δι' ἄλλους ἄλλων χωρῶν— ὁ 20ὸς αἰὼν εἶναι μία ἐποχὴ ἐκρηκτικῆς ἀναπτύξεως— σὲ πληθυσμὸ καὶ γνώσεις— καὶ παρουσιάζει προβλήματα ποὺ ἀπαιτοῦν ριζικὲς ἀλλαγὲς προγραμμάτων καὶ μεθόδων. Κάθε χρόνο διαρκῶς αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδαζόντων καὶ σήμερα, πλέον τοῦ ἑνὸς τετάρτου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀμερικῆς εἶναι μαθηταὶ καὶ σπουδασταί.

Παραλλήλως αὐξάνει ὁ ὄγκος τῶν γνώσεων. Παράδειγμα οἱ ἐπιστήμονες λέγουν ὅτι ἡ γνῶσις μας διὰ τὸν φυσικὸν κόσμον διπλασιάζεται ἀνὰ 10ετίαν καὶ τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ προσοχὴ τῆς ἀμερικανικῆς παιδείας ἔχει στραφῆ σὲ δύο κυρίως σημεῖα: 1) Νὰ βελτιωθῆ ἡ ποιότης τῆς ἐκπαιδεύσεως πάσης μορφῆς καὶ 2) νὰ γίνῃ προσιτὴ αὐτὴ ἡ ἐκπαίδευσις σὲ ὅλους.

Παράδειγμα αὐτῆς τῆς τάσεως διὰ τὴν ἀναθεώρηση τοῦ προγράμματος σὲ πολλοὺς τομεῖς εἶναι ἡ ἐργασία ποὺ ἄρχισε τὸ 1956 ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ Μελέτης Φυσικῶν Ἐπιστημῶν διὰ νὰ ἀναθεωρηθῆ τὸ μάθημα φυσικῆς στὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ εἶχε μέλη καθηγητὰς πανεπιστημίων καὶ γυμνασίων μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν δρα Ζαχαρίας τοῦ Τεχνολογικοῦ Ἰνστιτούτου Μασσαχουσέττης.

Στὴν συγγραφὴ τοῦ νέου σχολικοῦ κειμένου οἱ ἐπιστήμονες αὐτοὶ δὲν ἀσχολήθηκαν μόνο μὲ τὴν Φυσική, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ θέμα τῶν βασικῶν ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων. Τὸ νέον βιβλίον ἀπορρίπτει τὴν συνήθη ἐκμάθησιν καὶ τονίζει τὴν ἐξαγωγὴ συμπερασμάτων ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς παρατηρήσεις τοῦ μαθητοῦ. Ἄλλαι ὁμάδες ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν ἀναθεώρηση τῶν μαθηματικῶν, τῆς βιολογίας, τῆς χημείας καὶ τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἀγγλικῆς.

Παράδειγμα: Στὰ μαθηματικὰ τονίζεται ἡ κατανόησις τῆς ἰδιοσυστασίας τῶν μαθηματικῶν παρὰ ἡ συνήθης μαθηματικὴ πρᾶξις. Οἱ μαθηταὶ τῶν γυμνασίων ἀντὶ νὰ ἀπομνημονεύουν ἕνα γεωμετρικὸ θεώρημα, πειραματίζονται καὶ ἀνακαλύπτουν τὸ θεώρημα διὰ τοὺς ἑαυτούς των καὶ μαθαίνουν πῶς νὰ τὸ ἐφαρμόσουν πρακτικῶς. Παραλλήλως οἱ καθηγηταὶ διεπίστωσαν πρὸς μεγάλην των ἔκπληξη ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἀκόμα καὶ νεαροὶ μαθηταὶ ἀντιλαμβάνονται τὴν σημασία τῶν ἀριθμῶν καὶ τῆς μαθηματικῆς λογικῆς.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀναθεώρηση τῆς διδακτέας ὕλης ἔγιναν ἀλλαγαὶ καὶ στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ καὶ αὐξήθηκε ἡ χρησιμοποίησις τεχνικῶν μέσων διδασκαλίας.

Ἡ ἀλλαγὴ στὸ προσωπικὸ ἄρχισε τὸ 1957 στὸ δημοτικὸ σχολεῖο Φράνκλιν εἰς Λέξινκτον τῆς Μασσαχουσέττης βάσει ὁδηγιῶν τοῦ Πανεπιστημίου Χάρβαρντ καὶ ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων. Ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ συνίσταται στὴν «ὁμάδα καθηγητῶν ἢ διδασκάλων». Ὁ ἀριθμός τους κυμαίνεται ἀπὸ τρεῖς ἕως ἕξη καὶ εἶναι ἀπὸ κοινοῦ ὑπεύθυνοι διὰ τὸν προγραμματισμό, ἐκτέλεση καὶ ἀπόδοση ἑνὸς πλήρους ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος σὲ μία ὁμάδα μαθητῶν. Μεγάλαι ὁμάδες 7—150 μαθηταί— περίπου τοῦ αὐτοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐπιπέδου, διδάσκονται ἀπὸ ὁμάδα καθηγητῶν ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ μὲ εἰδικὰς γνώσεις καὶ προσόντα, ἕνα ἢ περισσοτέρους διδασκάλους, ἕνα σπουδαστή— διδάσκαλο καὶ μὲ ἐθελοντὰς ἢ βοηθοὺς διδασκάλων. Παράδειγμα, Σὲ μία τάξη 150 μαθητῶν, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς μὲ τὸν βοηθὸ κατευθύνει τὸν κύριο ὄγκο τῶν μαθητῶν—112— συγκροτημένων σὲ μία μεγάλη ὁμάδα ἐνῶ ἄλλος διδάσκαλος ἀπασχολεῖται μὲ 11 ἰδιοφυΐες διὰ νὰ τοὺς μάθῃ δημιουργικὴ γραφή. Ὁ σπουδαστής—διδάσκαλος παίρνει ἄλλους 14 μαθητὰς καὶ τοὺς μαθαίνει προφορικὴ ἔκφραση καὶ ἕνας τέταρτος διδάσκαλος ἀσχολεῖται εἰς τὸ νὰ μάθῃ 8 μαθητὰς κάτω τοῦ μέσου ὅρου πῶς γίνεται μία φράσις καὶ ἕνας πέμπτος βοηθεῖ τοὺς πολὺ ἀργοὺς μαθητὰς νὰ ἐννοήσουν τὴν φωνητικὴ τῶν συλλαβῶν τῶν λέξεων.

Ἡ τηλεόρασις χρησιμοποιεῖται ἀπὸ 10ετίας καὶ πλέον ὡς βοήθημα διδασκαλίας. Σήμερα 8 ἑκατομμύρια μαθηταὶ σὲ περισσότερα ἀπὸ 800 σχολεῖα στοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ σὲ 400 κολλέγια καὶ πανεπιστήμια χρησιμοποιοῦν τὸ μέσο αὐτό. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς συντελεῖται μὲ 60 συστήματα κλειστοῦ κυκλώματος— καλώδια— χειριζόμενα ἀπὸ ἐκπαιδευτικὰ Ἰνστιτοῦτα. Ταὐτοχρόνως ὅμως συνεχῶς αὐξάνει ἡ μετάδοσις μαθημάτων μὲ τὴν συνήθη ἀπὸ ἀέρος μετάδοση προγραμμάτων ἐκπομπῶν, ἐκπαιδευτικῶν σταθμῶν τηλεοράσεως ἢ ἀπὸ ἐμπορικοὺς σταθμοὺς ποὺ μεταδίδουν προγράμματα ἐγκεκριμένα ἀπὸ τοὺς σχολικοὺς κύκλους.

Πρέπει νὰ περάσουν χρόνια διὰ νὰ καταδειχθοῦν τὰ πλεονεκτήματα ἢ μειονεκτήματα τῶν ἀλλαγῶν. Τὰ πειράματα μὲ προγραμματισμένη ἐκπαίδευση, μὲ τηλεόραση, φίλμς, ἠχογραφήσεις καὶ ἄλλα συνεχίζεται. Ἀλλὰ ἕως ὅτου τὰ βοηθήματα αὐτὰ δὲν γίνουν «ἕνα» μὲ τὸν διδάσκοντα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀποτελεσματικὰ διὰ μία πλήρη ἐκπαίδευ—

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Μοναδικὴ δι' ἐγχειρήσεις καρδιᾶς κλινικὴ Ντέρρα τοῦ Ντύσσελντορφ

900 ἄτομα ἀναμένουν τὴν σειράν των

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΕΙΔΙΚΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ

ΝΤΥΣΣΕΛΝΤΟΡΦ, Εἰς τὴν ...μένη περίπτωσιν θὰ προ... ὁ καθὲ ἰατρὸς μόλις προ... ἐτῶν εἰς τὴν διάγνω... θάνατος λόγῳ μὴ λειτουρ... τῆς καρδίας». Σήμερα ἐν... ἦσαν ἐπάνω εἰς τὸ ἐγ... τραπέζι παύουν αἱ ... κινήσεις τοῦ καρδια... τοῦ ἀσθενοῦς αἱ ὁποῖ... τὰ ἐμφανέστερα χαρα... τῆς ζωῆς, τὰ πρό... τῶν ἰατρῶν ἐκφράζουν ... ὅταν τοποθετοῦν ... μηχανήματα ἐπὶ τοῦ ἀνοι... θώρακος. Οὗτοι δὲν ἀμ... ὅτι προώθησαν τὴν ..., ὅτι ἡ 1000 ἐγχείρησις ... ὁποίαν διεξήγαγον μὲ τὸ ...ημα καρδιᾶς — πνευμό... ἀποτελεῖ ἐπετηρίδα νίκης. ... μηχάνημα τοῦτο εἶναι ἕνα ... τῆς τεχνικῆς, ἐπιτρέπει ... ἐπέμβασιν εἰς τὴν μὴ λει... καρδίαν, ἀναλαμβά... τὴν λειτουργίαν τοῦ ὀργά... φροντίζει δὲ ὥστε ὁ ὀργα... — ἰδίως ὁ ἐγκέφαλος, ... εἶναι εὐαίσθητος εἰς ... ἔλλειψιν ὀξυγόνου — νὰ ... κατὰ τὴν διάρ... τῆς ἐγχειρήσεως δι' ὀ... εἰς τὸ αἷμα.

Ἐπιτυχεῖς ἐγχειρήσεις αὐτοῦ ... εἴδους διεξήχθησαν εἰς τὴν ...ουργικὴν κλινικὴν τῆς Ἰα... Ἀκαδημίας τοῦ Ντύσ..., ἡ ὁποία ἔχει φήμην ... ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς ... χειρουργικῆς τῆς ... Ὁ ἰσολογισμὸς τῶν ... ἐγχειρήσεων εἰς ... κλινικὴν Ντέρρα», ἡ ὁποία ... τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἀρχιά... — καθηγητοῦ Δρ Ἔρνστ ..., εἶναι πράγματι ἄξιος ... συγκρινόμενος ἀκόμη ... μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ... γνωστῆς ἀμερικανικῆς ... Μεγιό: Ὁ καθηγητὴς ... καὶ οἱ ἐπιμεληταί του ... ἀπὸ τὸ 1948 ἄνω τῶν 6700 χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων καρδίας, μὲ τὴν συνήθη νάρκωσιν, μὲ τεχνητὴν ὑπόψυξιν τοῦ ἀσθενοῦς (ὑποθερμίας) καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ μηχανήματος καρδιᾶς—πνευμόνων. Ὡς ἀναφέρεται δὲ μεταξὺ τῶν εἰδικῶν κύκλων, ὁ καθηγητὴς Ντέρρα «ἐξύψωσε εἰς ρουτίνα τὴν σύγχρονον χειρουργικὴν τῆς καρδιᾶς εἰς τὴν Γερμανίαν».

Ὅποιος ἐν τούτοις πρέπει νὰ νοσηλευθῇ εἰς τὴν κλινικὴν—Ντέρρα, πρέπει νὰ ἀναμείνῃ ἐπὶ μακρόν. Ἐδήλωσαν ἤδη σειρὰν προτεραιότητος διὰ τὴν ἐγχείρησιν μὲ τὸ μηχάνημα καρδιᾶς — πνευμόνων ἐννεακόσιοι περίπου ἀσθενεῖς ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον. Τὸ πολύπλοκον μηχάνημα δύναται ἐν τούτοις νὰ χρησιμοποιηθῇ μόνον διὰ πέντε ἕως ἓξ ἀσθενεῖς τὴν ἑβδομάδα. Ὁ καθηγητὴς Ντέρρα, ὡς πρόεδρος τῆς γερμανικῆς χειρουργικῆς ἑταιρίας, τίθεται ὑπὲρ τῆς ὅσο τὸ δυνατὸν ταχυτέρας συστάσεως εἰδικῶν ἐπιτροπῶν—ἐγχειρήσεως διὰ τὰς δυσκόλους αὐτὰς ἐπεμβάσεις. Οὕτως ἐπιθυμεῖ ὅπως ἱδρυθοῦν εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν δέκα περίπου κέντρα διὰ τὰς μεγάλας χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις. Ἐκ τῆς συλλογῆς στατιστικῶν στοιχείων προκύπτει ὅτι τὰ τέσσαρα εἰς τὰ χίλια ἄτομα πάσχουν ἐξ ὀργανικῶν παραμορφώσεων τῆς καρδιᾶς. Πολλοὶ ἀσθενεῖς ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ βοηθηθοῦν διὰ τῶν χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων. Διὰ τὸν μεγαλοφυῆ ἰατρὸν εἶναι ἰδιαιτέρως ἐλπιδοφόρος μία ὁδὸς ἡ ὁποία ἕως σήμερα περίπου δὲν ἀμφισβητεῖται : Ἡ μέθοδος τῆς μεταφυτεύσεως ὀργάνων,

ΣΤΟ ΕΞΗΣ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΠΑΡΑ-ΓΩΓΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ.....

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ!...
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΞΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟΣΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΟΠΩΣ ΤΑ
ΕΛΑΣΤΙΚΑ
PIRELLI HELLAS
ΠΟΥ ΔΙΟΧΕΤΕΥΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ...

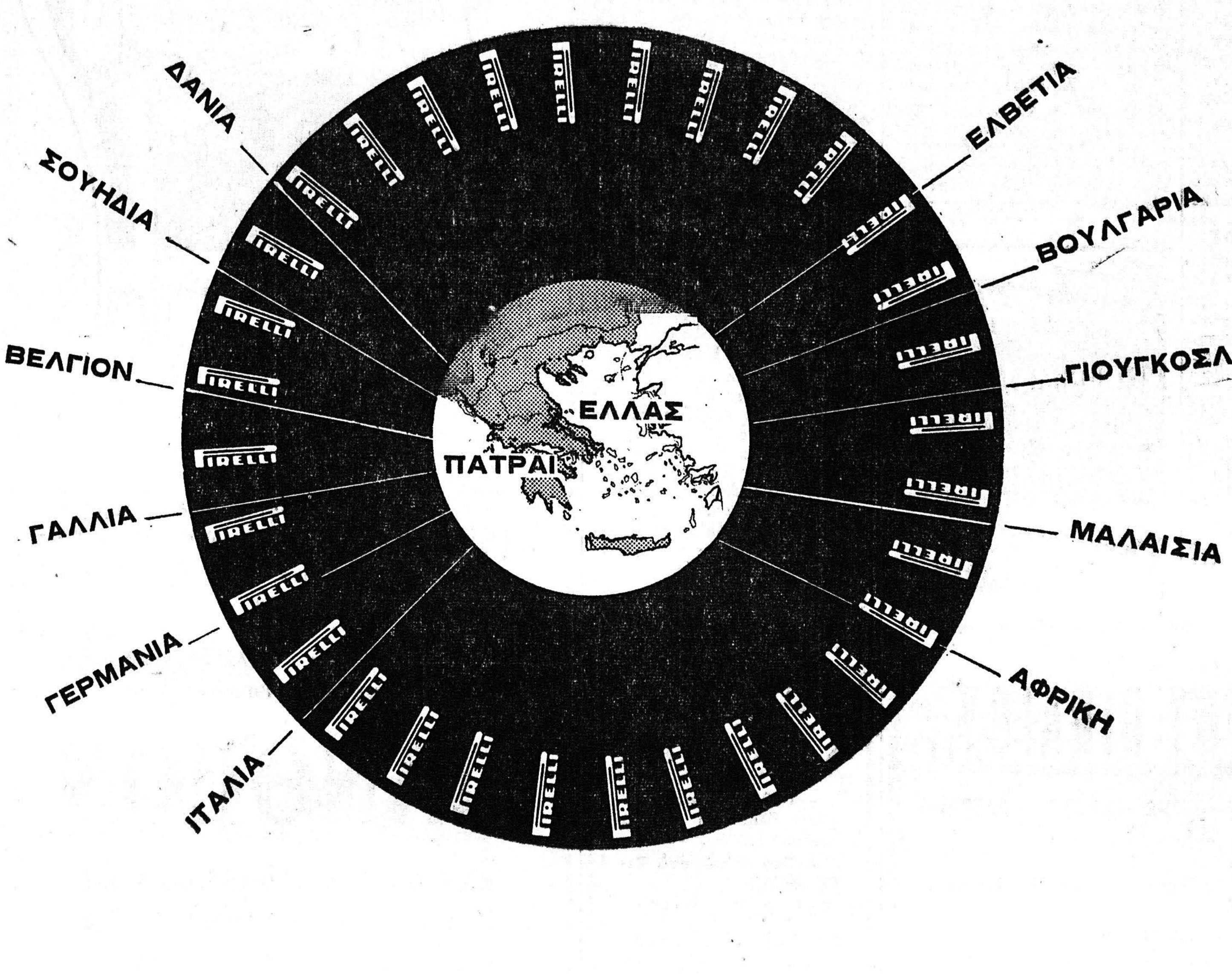

• ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΙΜΕΘΑ ΟΛΟΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΙ

γκρέκα

Χρησιμοποιεῖστε καὶ σεῖς τα Ἑλληνικὰ ἐλαστικὰ ποὺ φοροῦν Γάλλοι, Γερμανοὶ καὶ ἄλλοι αὐτοκινητισταὶ στὶς χῶρες τους. Θὰ τὰ βρῆτε σ' ὁποιονδήποτε ἀπὸ τοὺς 300 μεταπωλητὰς τῆς PIRELLI HELLAS